

УТВЪРДИЛ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ДФ "ЗЕМЕДЕЛИЕ"
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ:
(проф. д-р Христо Бозуков)

(Дата на утвърждаване: 02.11.....2021 г.)

УКАЗАНИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

„Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на COVID-19“

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Правно основание

1.1. Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с Решение на Народното събрание от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците;

1.2. Чл. 11, ал. 2, т. 1 и чл. 12, ал. 1, т. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители;

1.3. Точка 3.1. и съотносимите разпоредби от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID – 19 (Временна рамка), Пето изменение на Временната рамка за мерките за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 и изменение на приложението към Съобщението на Комисията до държавите членки относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към застраховането на краткосрочни експортни кредити (2021/С 34/06).

1.4. Решение на Управителния съвет на ДФ „Земеделие“, Протокол № 183 от 2021 г.

2. Цел на помощта

Настоящата мярка представлява подкрепа за осигуряване на достатъчна ликвидност за земеделските стопани от първичното селскостопанско производство – животновъди, отглеждащи едри и дребни преживни животни и пчелни семейства, и производители на плодове и зеленчуци, за да се противодейства на негативното влияние на последиците от пандемията и за осигуряване на непрекъснатостта на икономическата дейност.

3. Вид и форма на помощта

Помощта се предоставя под формата на преки безвъзмездни средства на земеделски стопани от първичното селскостопанско производство – животновъди, отглеждащи едри и дребни преживни животни и пчелни семейства, и производители на плодове и зеленчуци, за компенсиране на част от повишените разходи за производство.

4. Бенефициери

4.1. Помощта се предоставя на:

Земеделски стопани (отглеждащи едри и дребни преживни животни, пчелни семейства и плодове и зеленчуци), които:

- са регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители;

- отговарят на определението за малки и средни предприятия съгласно Приложение I от Регламент (ЕС) 702/2014;

- не са били в затруднение (по смисъла на Общия регламент за групово освобождаване) към 31.12.2019 г. Помощта може да бъде предоставена на предприятия, които не са в затруднение, и/или на предприятия, които не са били в затруднение към 31.12.2019 г., но са изпитвали затруднение или са изпаднали в затруднение след това, вследствие на епидемичния взрив от COVID-19;

- не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или да не са обявени в несъстоятелност (еднолични търговци и юридически лица);

- не са в производство по ликвидация (еднолични търговци и юридически лица);

- нямат изискуеми задължения към Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ). В случай на патични изискуеми и ликвидни задължения към Фонда, същите се прихващат от помощта.

4.2. Помощта не се предоставя на:

Предприятия, които не са изпълнили разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което помощта се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар, са изключени от обхвата на бенефициерите.

4.3. Специфични изисквания според направление за кандидатстване:

4.3.1. Едри и дребни преживни животни:

а) На подпомагане подлежат земеделски стопани, с валидно подадено заявление по реда на Наредба №5 от 27.02.2009 г. за кампания 2021, отглеждащи едри и/или дребни преживни животни и с установени за подпомагане животни по схемите за обвързано подпомагане за животни и/или по Преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖЗ) за Кампания 2020;

б) Земеделските стопани по т. 4.3.1, б. „а“ се подпомагат за установеният брой животни, след извършените административни и/или проверки на място, вкл. и след проверката за реализация на продукцията по схемите за обвързано подпомагане за животни и/или по Преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖЗ) за Кампания 2020;

в) Животните по т. 4.3.1, б. „б“ от настоящия раздел следва да са декларирани в Кампания за директни плащания за 2020 г., в зависимост от вида, категорията и минималния брой животни, по една от съответните схеми за подпомагане, както следва:

- Схема за обвързано подпомагане за млечни крави (СМЛК);
- Схема за обвързано подпомагане за млечни крави под селекционен контрол (ЕЖСК – мляко);
- Схема за обвързано подпомагане за млечни крави в планински райони (5 – 9 животни) (СМЛК – пл);
- Схема за обвързано подпомагане за месодайни крави и/или юници (СМКЮ);
- Схема за обвързано подпомагане за месодайни крави под селекционен контрол (ЕЖСК – месо);
- Схема за обвързано подпомагане за биволи (биволи);
- Схема за обвързано подпомагане за овце-майки и кози-майки в планински райони (10 – 49 животни) (ДПЖ – пл);
- Схема за обвързано подпомагане за овце-майки и кози-майки под селекционен контрол (ДПЖСК);
- Схема за преходна национална помощ за овце-майки и кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖЗ).

г) Данните за броя на допустимите за подпомагане по схемата животни се определя въз основа на данните в ИСАК.

4.3.2. Пчелни семейства:

а) На подпомагане подлежат земеделски стопани, отглеждащи пчелни семейства през 2021 година;

б) Броят на пчелните семейства, допустими за подпомагане, съответства на броя пчелни семейства, на които е извършен есенен профилактичен преглед през 2021 г.

4.3.3. Плодове и зеленчуци, в т.ч. винени лозя:

а) На подпомагане подлежат земеделски стопани, с валидно подадено заявление по реда на Наредба №5 от 27.02.2009 г. за кампания 2021, отглеждащи плодове и/или зеленчуци от видовете: ябълки, круши, кайсии/зарзали, праскови/нектарини, череша/вишна, ягоди, малини, сливи, десертно грозде, винени лозя, домати полски, краставици полски, корнишони, патладжан, пипер полски, домати оранжерийни, пипер оранжерийен, краставици оранжерийни, картофи, лук, чесън, моркови, зеле, дини и пъпеши.

б) Земеделските стопани по т. 4.3.3, б. "а" се подпомагат за установените за подпомагане площи, след извършените административни и/или проверки на място, вкл. и след проверката за реализация на продукцията, по схемите за обвързано подпомагане за плодове и зеленчуци за Кампания 2020, както следва:

- Схема за обвързано подпомагане за плодове (основна група: ябълки, круши, праскови/нектарини, кайсии/зарзали, череша, вишна, ягоди и малини) (СП – основна);
- Схема за обвързано подпомагане за плодове (сливи и десертно грозде) (СП – други);
- Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци (домати, краставици, корнишони и патладжан) (СЗ – ДККП);
- Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци (пипер) (СЗ – П);
- Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци (картофи, лук и чесън) (СЗ – КЛЧ);
- Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци (моркови, зеле, дини и пъпеши) (СЗ – МЗДП);
- Схема за обвързано подпомагане за оранжерийни зеленчуци (СЗо);

в) Земеделските стопани по т. 4.3.3, б. "а", се подпомагат за установените за подпомагане площи с винени лозя, след извършените административни и/или проверки на място по Схемата за единно плащане на площ за Кампания 2020.

г) Данните за допустимите за подпомагане площи по схемата се определят въз основа на данните в ИСАК.

5. Срок на прилагане:

Дата на въвеждане на схемата и продължителност на прилагане – помощта се прилага след постановяване на положително решение на Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи.

Период на приложение на помощта - от датата на решението - 27.10.2021 г. до 31.12.2021 г.

6. Максимален интензитет на помощта:

Съгласно т. 23, буква а) от Временната рамка - до 225 000 евро (440 059 лв.) на предприятието с дейност в първичното производство на селскостопански продукти.

7. Бюджет по схемата

Бюджетът на помощта е в размер до **72 000 000 лв.**

Бюджетът по помощта е разпределен в следните направления:

7.1. Едри и дребни преживни животни, пчелни семейства – до **42 500 000 лв.**, в т. ч. до **5 000 000 лв.** за пчелни семейства.

7.2. Плодове и зеленчуци (ябълки, круши, кайсии/зарзали, праскови/нектарини, череши/вишни, ягоди, малини, сливи, десертно грозде, винени лозя, домати полски, краставици полски, корнишони, патладжан, пипер полски, домати оранжерийни, пипер оранжерисп, краставици оранжерийни, картофи, лук, чесън, моркови, зеле, дини и пъпеши) – до **29 500 000 лв.**

Бюджетът на помощта се утвърждава с решение на УС на ДФ „Земеделис“.

8. Приемливи разходи

8.1. За определяне размера на помощта, са взети предвид част от разходите, свързани с производство на първична селскостопанска продукция. Помощта се изчислява на база определени ставки по направление и видове животни/култури.

8.2. Размер на помощта за едно животно ЕПЖ, ДПЖ:

- млечни крави под селекционен контрол – **77 лв.**;
- млечни крави – **77 лв.**;
- млечни крави в планински райони – **45 лв.**;
- месодайни крави и/или юници – **45 лв.**;
- месодайни крави под селекционен контрол – **77 лв.**;
- биволи – **77 лв.**;
- овце-майки и/или кози-майки под селекционен контрол – **19 лв.**;
- овце майки и/или кози майки в планински райони – **15 лв.**;
- овце майки и/или кози майки, за животните по Преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖ 3) – **15 лв.**

8.3. Размер на помощта за едно пчелно семейство:

- пчелно семейство – **7 лв.**

8.4. Размер на помощта за плодове и зеленчуци:

- ябълки, круши, кайсии/зарзали, праскови/нектарини, череши/вишни, ягоди, малини – **550 лв./ха**;
- сливи и десертно грозде – **280 лв./ха**;
- винени лозя – **170 лв./ха**;
- домати полски, краставици полски, корнишони, патладжан – **800 лв./ха**;
- пипер полски – **1120 лв./ха**;
- домати оранжерийни, пипер оранжерисп, краставици оранжерийни – **3300 лв./ха**;
- картофи, лук, чесън – **600 лв./ха**;
- моркови, зеле, дини и пъпеши – **300 лв./ха**;

8.5. След приключване на приема на заявления и разпределяне на бюджета по сектори, в случай на наличие на остатъчен ресурс, същият ще бъде преразпределян с еднакъв коефициент в съответното направление. При недостиг в рамките на определения ресурс по сектори, се прилага коефициент на редукция, с който се преизчислява размера на помощта на всеки кандидат.

II. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОМОЩТА

1. Ред за кандидатстване.

1.1. Лицата по т.4 от Раздел I на настоящите указания подават заявление за подпомагане в **Общински служби земеделие (ОСЗ) на МЗХГ по постоянен адрес** на физическото лице или едноличния търговец (*при кандидатстване на ФЛ или ЕТ*) и по седалището на юридическото лице (*при кандидатстване на ЮЛ*). Кандидатства се лично или чрез упълномощено лице, след представяне на нотариално заверено пълномощно по образец, изготвен от ДФЗ.

1.2. Служителите от ОСЗ оказват помощ на кандидатите по т. 1.1. от настоящия Раздел, при подаване на заявленията за подпомагане. Заявлението за подпомагане се разпечатва от ИСАК в два екземпляра и се подписва от кандидата/упълномощеното лице. Всяко заявление получава номер, който се генерира автоматично. Датата на разпечатване и подписване на заявлението се счита за дата на подаване на заявлението за подпомагане в ДФЗ.

1.3. Един екземпляр от заявлението се предоставя на кандидата или на упълномощеното от него лице. Вторият екземпляр се предоставя на ДФЗ, като ОСЗ са длъжни да предоставят заявленията за подпомагане и придружаващите ги документи на отдел "Прилагане на схемите и мерките за подпомагане" (ОПСМП) при ОД на ДФЗ в областта, в която се намира общинската служба. Предаването се извършва периодично с приемно-предавателен протокол.

1.4. Служител на ОПСМП проверява предоставените документи за окомплектованост и легитимност. Когато при проверката се констатират непълноти или несъответствия, служител на ОПСМП уведомява кандидата на посочения от него в заявлението телефон. Кандидатът следва в рамките крайния срок по т. 4.2. от настоящия Раздел да се яви в ОПСМП и да отстрани откритите непълноти или несъответствия. В случай че кандидатът за подпомагане не се яви в указания срок в ОПСМП за отстраняване на непълнотите или несъответствията, се счита, че няма подадено валидно заявление за подпомагане и неговото администриране се прекратява.

1.5. След обобщаване на приетите заявления, ДФ „Земеделие“ определя размера на помощта на всеки бенефициер при спазване условието по т. 8.5. от Раздел I на настоящите указания.

1.6. ДФЗ взема решение за одобрение на заявлението или прави отказ.

1.7. ДФЗ предоставя информация на НАП за предстоящите плащания на земеделските стопани, бенефициери по схемата за подпомагане.

1.8. Помощта се изплаща по посочената IBAN сметка на земеделския стопанин.

1.9. ДФЗ изпраща Уведомително писмо на земеделския стопанин за изплатения размер на помощта или направения отказ.

2. Документи за предоставяне на помощта

2.1. Кандидатите прилагат следните документи:

а) заявление, генерирано от системата, в което се декларира:

- ЕИК (*за ЕТ и ЮЛ*);
- IBAN сметка и BIC код на обслужващата банка;
- броят на животните/пчелните семейства/размерът на площта, за която се кандидатства;
- кандидатът не е бил предприятие в затруднение по смисъла на Регламента за групово освобождаване в земеделието към 31.12.2019 г. и/или не е бил в затруднение към 31.12.2019 г., но е изпитвал затруднение или е изпаднал в затруднение след това, вследствие на епидемичния взрив от COVID-19;

• кандидатът попада в категорията МСП (микро, малки и средни предприятия), по смисъла на Приложение I от Регламент 702/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора;

- наличие/липса на друго публично финансиране за същите приемливи разходи;
- кандидатът декларира, че няма неизпълнени разпоредения за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което помощта да се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар.

б) решение на компетентния орган на управление на юридическото лице за кандидатстване по схемата *(не се отнася за ЕТ)*.

в) копие от ветеринарно-медицинския дневник на пчелина, заверен от регистрирания ветеринарен лекар за извършен задължителен есенен профилактичен преглед на пчелните семейства, съгласно Държавната профилактична програма, с посочен брой пчелни семейства с извършен есенен преглед, за които се кандидатства. Копието се заверява от земеделския стопанин. *(прилага се при кандидатстване за подпомагане на пчелни семейства)*.

2.2. Документи, издадени служебно в резултат на извършени проверки от отдели ПСМП, ОД на ДФ „Земеделие“.

а) извлечение от регистър по Наредба 3 от 1999 г., удостоверяващо актуална/активна регистрация за земеделския стопанин.

б) извлечение от ИИС ВетИС за регистрация по чл.137 от ЗВД за животновъдни обекти – пчелини;

в) разпечатка от проверка за открито производство за обявяване в несъстоятелност или обявени в несъстоятелност.

г) разпечатка от проверка за производство по ликвидация.

д) извлечение от регистър „Лоши вземания“ в ИСАК, удостоверяващо дали бенефициера има изискуеми задължения към Фонда.

3. Контрол и отговорности.

3.1. ДФЗ извършва контрол за съответствие с условията за допустимост на бенефициерите съгласно т. 4 от Раздел I на настоящите указания и окомплектованост на документите по т. 2 от настоящия Раздел.

3.2. ДФЗ контролира общата стойност на помощта по настоящата схема за държавна помощ да не надхвърля левовата равностойност на 225 000 евро EUR в размер на 440 059 лв. на бенефициер.

3.3. Дирекция „КСП“ в ЦУ на ДФ „Земеделие“ извършва административна проверка на база извадка от 5 % от допустимите бенефициери, кандидатствали за подпомагане на пчелни семейства. Определянето на извадката се извършва в ИСАК на случаен принцип от обхвата.

3.4. ДФ „Земеделие“ може по всяко време да изисква информация и документи от земеделските стопани във връзка с доказването на правомерното предоставяне на помощта.

3.5. При деклариране на неверни данни и представяне на неистински документи, вземането на Фонда става изискуемо и земеделският стопанин възстановява получените средства, заедно със законната лихва от датата на получаването им.

3.6. Предоставените финансови средства по настоящата държавна помощ, имат характер на публично вземане. Принудително събиране на тези средства се осъществява от ДФ „Земеделие“ по реда на ЗПЗП, АПК и ДОПК.

4. Срокове на помощта

4.1. Срок за подаване на заявленията – от **08 ноември до 26 ноември 2021 г.**

4.2. Срок за отстраняване на открити непълноти или несъответствия по т. 1.4. на Раздел II от настоящите указания: **до 30 ноември 2021 г.**

4.3. Срок за изплащане на помощта: **до 10 декември 2021 г.**

Допуска се изплащане на помощта и след срока, при възникнали казуси и обстоятелства, изискващи извършване на допълнително обследване допустимостта за подпомагане на съответния бенефициер.

III. СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛАТА ЗА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

1. Помощта, съгласно тази схема, е вид държавна помощ, предоставена при спазване условията на правото на Европейския съюз.

2. Епидемичният взрив от COVID-19 засяга реалната икономика. Помощта е част от мерките за преодоляването на сериозни затруднения в икономиката на държавата и има за цел да бъде преодолян недостигът на ликвидност, пред който са изправени предприятията, и да се гарантира, че затрудненията, причинени от епидемичния взрив COVID-19, не намаляват тяхната жизнеспособност, особено тази на МСП.

3. Помощта, съгласно тази схема не може да бъде обвързана с условие за преместването на производствена или друга дейност на бенефициера от друга държава в рамките на ЕИП на територията на държавата членка, която предоставя помощта. Такова условие би имало вредно въздействие върху вътрешния пазар. При това не е от значение реалният брой на закритите работни места в първоначалното място на установяване на бенефициера в ЕИП.

4. Помощ за предприятия, извършващи дейност в първичното производство на селскостопански продукти не трябва да се фиксира на основата на цената или количеството продукти, пуснати на пазара.

5. Помощ не може да бъде предоставяна на предприятия, които вече са били в затруднено положение (по смисъла на Общия регламент за групово освобождаване към 31 декември 2019 г.)

Помощта може да бъде предоставена на предприятия, които не са били в затруднение към 31.12.2019 г. Тя може да бъде предоставена на предприятия, които не са в затруднение, и/или на предприятия, които не са били в затруднение към 31.12.2019 г., но са изпитвали затруднение или са изпаднали в затруднение след това вследствие на епидемичния взрив от COVID-19.

6. Настоящата държавна помощ се кумулира с прилаганите схеми за държавна помощ разработени по Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 в съответствие с разпоредбите на специфичните ѝ раздели.

7. Земеделски стопани, които са предприятия – обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което дадена помощ се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар нямат право на помощта.

8. Публикуване и информация - изпълнение на изискванията на Раздел 4 Наблюдение и докладване от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19.

Към настоящия момент на уебсайта на Министерството на земеделието, храните и горите се поддържа актуален списък на държавните помощи, съдържащ информация за видовете помощи, период на подпомагане, правно основание, цел, форма и интензитет на помощта, както и препращане към официалния уебсайт на Комисията, където са публикувани всички държавни помощи (обобщена информация, в случаите на помощи освободени от нотификация, или решенията на ЕК относно съвместимостта с правилата за държавни помощи).

На уебсайта на предоставящия орган на държавни помощи в земеделието - Държавен фонд „Земеделие“ се публикуват указания за прилагане на всички държавни помощи в земеделието, попадащи в обхвата на груповото освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението и прозрачността на държавните помощи.

В Министерство на земеделието, храните и горите се съхранява официална документация и информация относно изпратените уведомления до Европейската комисия, решенията на ЕК за схемите за държавна помощ, помощите, попадащи в обхвата на групово освобождаване.

минималните помощи и други данни, необходими за публичното и прозрачността на държавните помощи.

Подробните записи с информация и подкрепяща документация, чрез които може да се установи изпълнението на всички условия, определени в Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 се съхраняват за период от 10 години от датата на предоставяне на помощта.

Съгласно Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19, съответна информация за всяка индивидуална помощ, предоставена съгласно настоящото съобщение, в размер над 10 000 EUR в сектора на селското стопанство и рибарството, се публикува на подробния уебсайт за държавните помощи или ИТ инструмента на Комисията в срок от 12 месеца от момента на предоставянето ѝ.

9. В съответствие с чл. 10 от Закона за държавните помощи ДФ "Земеделие" е администратор на помощта по отношение на управлението и предоставянето ѝ. В съответствие с чл. 8, ал. 2, т. 3 и т. 4 от Закона за държавните помощи дейностите по уведомяване, докладване и комуникация с Европейската комисия, се осъществяват от министъра на земеделието, храните и горите.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

БОРИС МИХАЙЛОВ